

**PİYANO DERSİNDEKİ ÖĞRENME YAKLAŞIMI DÜZEYLERİ
İLE AKADEMİK BAŞARI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ**

*ANALYSIS OF RELATION BETWEEN LEVEL OF LEARNING APPROACHES
IN PIANO LESSONS AND LEVEL OF ACADEMIC SUCCESS*

*Yrd. Doç. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN
Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı*

Abstract

The aim of this study is to analyze the relation between level of learning approaches of music teacher candidates in piano lessons and level of their academic success. Sample group of study consist of 770 students in Turkey's music education departments in 2011-2012 education-teaching second semester. Some of the data of study were collected through the "Determination Scale to Learning Approaches in Piano Lesson" developed by Aydiner Uygun (2012). The scale consists of two main dimensions: deep learning approach and surface learning approach. Each one of these main dimensions include motive and strategy sub-dimensions. About sub-dimensions of scale which has 25 items in total; motive of deep learning consists of 5 items, deep learning strategy consists of 9 items, motive of surface learning consists of 6 items and surface learning strategy consists of 5 items. Data related to repertory level of students studied in piano lessons, their level of academic success in piano lessons and level of general academic success of students who receive music education were collected through a form developed by the researcher. According to the results obtained from study; level of deep learning approach [$F_{(3,736)}=46.48$; $p<0.01$] of students whose repertory level in piano lesson is at beginner or upper-

beginner level is lower than students whose repertory level is intermediate or upper-intermediate. Level of deep learning approach [$F_{(4,735)}=1185.9$; $p<0.01$] of students whose level of academic success in piano lesson is at medium level or above were found higher than students whose level of academic success is low or below. Level of surface learning approach [$F_{(4,735)}=645.87$; $p<0.01$] of students whose level of academic success in piano lesson is at medium level or above were found lower than students whose level of academic success is low or below. Moreover, it was found that as the score of academic success of students who receive music education increase so do their level of deep learning approach [$F_{(2,737)}=131.08$; $p<0.01$] in piano lesson. Similarly, it was concluded that as the score of academic success of students who receive music education decrease, their level of surface learning approach [$F_{(2,737)}=85.53$; $p<0.01$] increase in piano lesson.

Key Words: Piano lesson, level of learning approaches, repertory level, level of academic success.

Öz

Bu çalışmanın amacı; müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki öğrenme yaklaşımları düzeyleriyle akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışmanın örneklem grubunu; 2011-2012 eğitim-öğretim yılının II. yarısında Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim görmekte olan 770 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın bir kısım verileri Aydınur Uygun (2012a) tarafından geliştirilen "Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımlarını Belirleme Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Bu ölçek, derin öğrenme yaklaşımı ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı olmak üzere iki ana boyuttan oluşmaktadır. Bu ana boyutlardan her biri ise güdü ve strateji alt boyutlarını içermektedir. Toplamı 25 maddelik ölçeğin alt boyutlarından derin öğrenme güdüsü 5 maddeden, derin öğrenme stratejisi 9 maddeden, yüzeysel öğrenme güdüsü 6 maddeden ve yüzeysel öğrenme stratejisi 5 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin piyano dersinde çalıştıkları repertuarın düzeyleri, piyano dersindeki akademik başarı düzeyleri ve müzik eğitimi alan derslerindeki genel akademik başarı düzeylerine ilişkin veriler ise araştırmacı tarafından hazırlanan bir form aracılığıyla toplanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; piyano dersinde çalıştıkları repertuarın düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(3,736)}=46.48$; $p<0.01$] düzeyleri, çalıştıkları repertuarın düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre düşük bulunmuştur. Piyano dersindeki akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(4,735)}=1185.9$; $p<0.01$] düzeyleri; akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre yüksek bulunmuştur. Akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımı

düzeyleri [$F_{(4,735)}=645.87$; $p<0.01$] akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre düşüktür. Ayrıca müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanı yükseldikçe piyano dersindeki derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(2,737)}=131.08$; $p<0.01$] düzeylerinin yükseldiği bulunmuştur. Benzer şekilde müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanları düştükçe piyano dersindeki yüzeysel öğrenme yaklaşımı [$F_{(2,737)}=85.53$; $p<0.01$] düzeylerinin de yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano dersi, öğrenme yaklaşımları düzeyi, repertuvar düzeyi, akademik başarı düzeyi.

1. GİRİŞ

Çalgı öğrenimi gören öğrencilerin başarı düzeylerinde etkili olabilecek değişkenler, pek çok araştırmacının merak konusu olmuştur. İlgili alan yazında öne çıkan değişkenler; 'öğrenme stilleri' (Deniz, 2011), 'öğrenme stratejileri' (Hallam 2001a, 2001b; Ertem, 2003; Akın, 2007; Yokuş, 2009, Aydıner Uygun, Kılınçer, 2012a, 2012b; Kan, Kurtuldu, 2012), 'güdülenme' (Çalışkan, 2008), 'başarı hedefi yönelimleri' (Nielsen, 2008), 'öz yeterlik inançları' (Nielsen, 2004) şeklinde sıralanabilir. Bu çalışmada ele alınan değişken ise öğrenme yaklaşımlarıdır. Öğrenme yaklaşımı düzeylerinin piyano öğrenimi sürecindeki başarı düzeyleriyle ilişkileri, bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Çalışmada, öğrencilerin piyano dersleri kapsamında çalıştıkları repertuvarın düzeyi ve piyano dersi ile müzik eğitimi alanıyla ilgili derslerin sınavlarından aldıkları puanları, piyano öğrenimi sürecindeki akademik başarı düzeylerinin belirleyicileri olarak kabul edilmiştir.

Öğrenme yaklaşımı kavramı ilk olarak Marton ve Saljö (1976) tarafından yapılan nitel bir çalışma sonucunda ortaya konulmuştur. Araştırmacılar bir grup üniversite öğrencisinin kendilerine okutulan metni derin veya yüzeysel olmak üzere iki ayrı düzeyde işlediklerini belirlemişlerdir. Çalışma sonucunda; metni derin düzeyde işleyen öğrencilerin öğrenme ile ilgili çabaları okuduğunu anlama amacı ile ilişkilendirilirken, yüzeysel düzeyde işleyen öğrencilerin sadece sınav esnasında yeterli performans sergilemeyi hedefledikleri tespit edilmiştir (Marton ve Saljö, 1976; Aktaran Yılmaz, Orhan, 2011: 71).

Öğrenme yaklaşımı kavramına öğrencinin konuya bakışı açısından yaklaşıldığında bir güdülenme sorusunu (bu dersi neden çalışıyorum?) ve bir strateji sorusunu (öğrenmek için ne yapmalıyım?) akla getirmektedir (Tang ve diğ. 2000, Aktaran Yılmaz, 2009: 66). Bu nedenle öğrenme yaklaşımlarıyla ilgili geliştirilen ölçeklerin, öğrencilerin kullandıkları stratejilerin neler olduğunu ve hangi güdülenmelerle ders çalıştıklarını ya da çalışmadıklarını ölçen maddelerden oluştuğu görülmektedir (Yılmaz, 2009). Üniversite öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarını belirlemede sıklıkla kullanıldığı gözlenen Biggs, Kember ve Leung (2001)'in "Study Process Questionnaire (R-SPQ-2F)" isimli ölçekleri de bahsedilen türdeki maddeleri

İçerecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu ölçek, derin öğrenme yaklaşımı ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı olmak üzere iki ana boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin bu ana boyutlarından her birisi ise güdü ve strateji alt boyutlarını içermektedir. Aydıner Uygun (2012a) tarafından geliştirilen ve öğrencilerin piyano dersindeki öğrenme yaklaşımı düzeylerini belirlemeyi amaçlayan ölçekte de, yine bu yapılandırma temel alınmıştır. Aşağıda piyano dersindeki öğrenme yaklaşımları ile bu yaklaşımları sergileyen öğrencilerin güdü ve strateji alt boyutlarındaki durumları, bahsedilen ölçekten seçilen ifadelerle örneklendirilmektedir (Aydıner Uygun, 2012b: 377-378):

1.1. Piyano Dersinde Derin Öğrenme Yaklaşımı

Piyano dersindeki derin öğrenme yaklaşımı iki alt boyutu içermektedir. Bu alt boyutlar derin öğrenme güdüsü ve derin öğrenme stratejisidir. Piyano dersinde derin öğrenme yaklaşımına sahip olan bir öğrenci, piyano dersine derin bir şekilde güdülenmiştir. Piyano dersine derin bir şekilde güdülenen öğrenci, piyano dersi için çalışmaktan kişisel tatmin duygusu alır. Piyano dersinde verilen neredeyse her etüdü/ eseri çalışmanın ilginç bir deneyim olabileceğini hisseder. Yeni bir piyano etüdüne/ eserine çalışmayı, zaman zaman daha önce görmediği bir şehri gezmek kadar heyecan verici bulur. Piyano derslerine aklında cevaplanmasını istediği sorularla gelir. Piyano dersinde öğrendikleri zihninde birbirleriyle ilişkili düşünce zincirleri oluşturmasını sağlar.

Piyano dersinde derin öğrenme yaklaşımına sahip olan bir öğrenci, öğrenme sürecinde derin öğrenme stratejilerini kullanır. Derin öğrenme stratejilerini kullanan öğrenci, piyano dersinde verilen bir etüdü/ eseri hedeflediği çalma performansına ulaşıncaya kadar çalışması gerektiğini, ancak ondan sonra tatmin olabildiğini görür. Piyano dersinde verilen yeni etütleri/ eserleri ilginç bulur, en iyi şekilde çalabilmek için zaman harcar. Yeni bir piyano etüdündeki/ eserindeki çalma performansını, etütte/ eserde yer alan teknik ve müzikal unsurları tam anlamıyla gerçekleştirene kadar sınırlar. Piyano dersinde verilen bir etüde/ esere yalnız çalmış ya da çalışmış olmak için değil, bestecisinin o etüt/ eserle anlatmak istediği müziksel iletiyi kavramak için çalışır. Piyano derslerinde önerilen çalışma yollarının, teknik/ müzikal alıştırmaların piyano çalma performansı üzerindeki etkililiğini test eder. Piyano dersinde zorunlu tutulmuş olmasa da, piyano pedagojisi, çalıştığı etüt ya da eserin farklı yorumları, farklı piyano müziği örnekleri... vb. birtakım konuları merak eder ve araştırmalar yapar. Piyano dersine çalışırken uyguladığı yöntemler başarılı olmazsa yeni yollar arar. Piyano dersinde verilen bir etüdü/ eseri öğrenirken o etüdü/ eseri gerçek yaşam durumlarıyla ilişkilendirmeye çalışır. Bir piyano etüdünü/ eserini çalışması sonucunda öğrenilmesi gerekenleri yeterince öğrenemediğini anlarsa niçin öğrenemediğini sorgular.

1.2. Piyano Dersinde Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımı

Piyano dersindeki yüzeysel öğrenme yaklaşımı da iki alt boyuttu içermektedir. Bu alt boyutlar yüzeysel öğrenme güdüsü ve yüzeysel öğrenme stratejisidir. Piyano dersinde yüzeysel öğrenme yaklaşımına sahip olan öğrenci, piyano dersine yüzeysel bir şekilde güdülenmiştir. Piyano dersine yüzeysel bir şekilde güdülenen öğrenci, piyano dersini mümkün olduğu kadar az çalışma yaparak geçmeyi hedefler. Piyano dersini geçmek için yüzeysel bir çalma performansı yeterliyken, daha fazlasını yapmanın zaman kaybına neden olacağını düşünür. Piyano dersine yönelik çalışmalarını –piyano dersi ilgisini çekmediğinden- en az düzeyde tutar. Piyano dersinde verilen öğrenme görevleri dışında çalışma yapmayı gereksiz bulur. Bir piyano etüdüyle/ eseriyle ilgili teknik ve müzikal anlamda ayrıntılı bilgi sahibi olmanın kafa karıştırıcı olduğunu düşünür. Kendi kendine “Ben niye piyano çalışmak zorundayım?” sorusunu sorar.

Piyano dersinde yüzeysel öğrenme yaklaşımına sahip olan öğrenci, öğrenme sürecinde yüzeysel öğrenme stratejilerini kullanır. Yüzeysel öğrenme stratejilerini kullanan öğrenci, piyano dersi için fazladan çalışma yapmayı gereksiz bulur, çalışmalarını geçer not almasını sağlayabilecek ölçüde sürdürür. Piyano çalışmalarını derste zorunlu tutulan öğrenme görevleriyle sınırlar. Piyano dersinde verilen etüt/ eser dışındaki teknik ve müzikal alıştırmalara sınavda çaldırılmayacağını düşündüğünden çalışmaz. Piyano dersinde verilen etüdün/ eserin dönem özellikleri, bestecisi... vb. sınavda önemli olmayacağını düşündüğü konularla ilgili araştırmalar yapmaz. Piyano dersinde teknik ve müzikal seviyesinin çok altındaki etütleri/ eserleri çalışmayı tercih eder.

1.3. Amaç

Piyano dersindeki öğrenme yaklaşımı düzeyleriyle ilgili araştırmacı tarafından yürütülen başka bir çalışmada (Aydiner Uygun, 2012b); müzik öğretmeni adaylarının öğrenme yaklaşımı düzeyleriyle öğrenim gördükleri üniversiteler, cinsiyetleri, haftalık piyano ders saatini paylaştıkları öğrenci sayıları, piyano dersine yönelik çalışmalarını sürdürdükleri yerler, haftalık piyano çalışma saatleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu çalışmanın ana amacı ise müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki öğrenme yaklaşımları düzeyleriyle akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemektir.

Bu ana amaç çerçevesinde çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki öğrenme yaklaşımı düzeyleri,

- Piyano dersinde çalıştıkları repertuarın düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- Piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

- Müzik eğitimi alanıyla ilgili derslerindeki genel akademik başarı puanlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

Bu çalışma betimsel türde ve ilişkisel tarama modelindedir.

2.1. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2011-2012 eğitim-öğretim yılının II. yarısında Türkiye'deki müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubu, bu evren içerisinde seçilen 770 öğrencidir. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenim gördükleri müzik eğitimi anabilim dallarına göre dağılımları şöyledir: Atatürk Üniversitesi (n=82, %10.6), Balıkesir Üniversitesi (n=92, %11.9), Dokuz Eylül Üniversitesi (n=70, %9.1), Gazi Osman Paşa Üniversitesi (n=74, %9.6), İnönü Üniversitesi (n=88, %11.4), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (n=77, %10.0), Necmettin Erbakan Üniversitesi (n=103, %13.4), Niğde Üniversitesi (n=94, %12.2), On Dokuz Mayıs Üniversitesi (n=90, %11.7). Örneklem grubu öğrencilerinin %57.5'i (n=443) kız, %42.5'i (n=327) erkek öğrencidir. Öğrencilerin %23.8'i (n=183) 1. sınıf, %24.4'ü (n=188) 2. sınıf, %25.2'si (n=194) 3. sınıf ve %26.6'sı (n=205) 4. sınıf öğrencileridir.

2.2. İşlem

Bu çalışmada örneklem grubu öğrencilerinin piyano dersindeki öğrenme yaklaşımlarına ilişkin veriler, Aydınlar Uygun (2012a) tarafından geliştirilen "Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımlarını Belirleme Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek derin öğrenme yaklaşımı ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı olmak üzere iki ana boyuttan oluşmaktadır. Bu ana boyutlardan her biri ise güdü ve strateji alt boyutlarını içermektedir. Toplamı 25 maddelik ölçeğin alt boyutlarından derin öğrenme güdüsü 5 maddeden, derin öğrenme stratejisi 9 maddeden, yüzeysel öğrenme güdüsü 6 maddeden ve yüzeysel öğrenme stratejisi 5 maddeden oluşmaktadır. Alt boyutlara ilişkin faktör yükleri "derin öğrenme güdüsü 0.598-0.729, derin öğrenme stratejisi 0.533-0.761, yüzeysel öğrenme güdüsü 0.611-0.774 ve yüzeysel öğrenme stratejisi 0.612-0.779" şeklindedir. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin güvenilirlik katsayıları (Cronbach alfa) ise "derin öğrenme güdüsü 0.84, derin öğrenme stratejisi 0.91, yüzeysel öğrenme güdüsü 0.90, yüzeysel öğrenme stratejisi 0.84" olarak elde edilmiştir.

Çalışma kapsamında -yukarıda bahsedilen ölçeğin yanı sıra- öğrencilerin, piyano derslerinde çalıştıkları repertuarın, piyano dersindeki ve lisans programında bulunan müzik eğitimi alanıyla ilgili derslerindeki akademik başarı düzeylerinin belirlenmesine yönelik soruları içeren bir formu doldurmaları istenmiştir. Öğrencilerin çalıştıkları piyano repertuarı düzeylerini belirlemek amacıyla, farklı

düzeylerdeki etüt/ eser isimlerinin yer aldığı gruplardan kendilerine en uygun olanı işaretlemeleri istenmiştir. Çalışılan piyano repertuarının düzeylerinin nitelendirilmesinde, Fenmen'in (1947) "Piyanistin Kitabı" ve Pamir'in (1984) "Çağdaş Piyano Eğitimi" isimli kitaplarından yararlanılmıştır. Buna göre Beyer, Beringer, Burkard vb. başlangıç metotları ile Czerny op. 599 (ilk defter), Duvernoy op. 176 vb. etütlerinden örneklerin bulunduğu grubu işaretleyen öğrencilerin çalıştıkları repertuarın düzeyi "başlangıç"; Czerny op. 599, Burgmüller op. 100, J. S. Bach'ın Anna Magdalena defteri, Clementi op. 36 ilk sonatinler, Beethoven sol majör sonatine gibi piyano repertuarından örneklerin bulunduğu grubu işaretleyen öğrencilerin çalıştıkları repertuarın düzeyi "başlangıç üzeri"; Czerny op. 849, J. S. Bach iki sesli invention'lar, W. A. Mozart Viyana Sonatinleri gibi piyano repertuarından örneklerin bulunduğu grubu işaretleyen öğrencilerin çalıştıkları repertuarın düzeyi "orta"; Czerny op. 299/ Cramer etüdler, J. S. Bach üç sesli invention'lar, W. A. Mozart/ Haydn kolay düzeydeki sonatlar, Chopin kolay düzeydeki valsler gibi örneklerin bulunduğu grubu işaretleyen öğrencilerin çalıştıkları repertuarın düzeyi ise "orta üzeri" olarak nitelendirilmiştir. Çalışmada, repertuar kelimesi ile piyano dersleri kapsamında çalışılan etütler ve eserler kastedilmektedir.

Öğrencilerin akademik başarılarının belirlenebilmesi amacıyla da, piyano dersinden aldıkları son sınav (ara sınav-genel sınav) notlarını ve buldukları eğitim-öğretim yılına kadar olan müzik öğretmenliği lisans programındaki alan derslerine ilişkin genel not ortalamalarını belirtmeleri istenmiştir. Öğrencilerin piyano dersinden aldıkları notları 0-29 puan "başarısız", 30-49 puan "az başarılı", 50-69 puan "orta düzeyde başarılı", 70-84 puan "oldukça başarılı", 85-100 puan "çok başarılı" olarak nitelendirilmiştir. Öğrencilerin müzik öğretmenliği lisans programındaki alan derslerine ilişkin not ortalamaları ise üç grup altında toplanarak değerlendirilmiştir. Bu gruplardan ilkinde yer alan öğrencilerin ortalama notları 0-69 puan, ikinci gruptaki öğrencilerin ortalama notları 70-84 puan, üçüncü gruptaki öğrencilerin ortalama notları ise 85-100 puan arasındadır.

Çalışmadan elde edilen veriler normal dağılıma uygunluk gösterdiğinden iki grubun karşılaştırılmasında *Bağımsız t testi (Independent Sample t testi)*, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise *Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA)* kullanılmıştır. Eğer *varyans* analizi sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuşsa hangi grupların birbirinden farklı olduğunun tespit edilmesi için *çoklu karşılaştırma (multiple comparisons)* testlerinden *Scheffe testi* uygulanmıştır (Büyüköztürk, 2008). *Scheffe testi* sonuçları ilgili tablolarda fark sütununda verilmiştir. Çalışmada analizler için elde edilen sonuçlar 0.01 anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır. Çalışmada yer alan analizler için IBM SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma verileri doğrultusunda ulaşılan bulgular tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır. İlgili bulgular, çalışmada cevaplanması amaçlanan sorular dikkate alınarak üç ana grupta toplanmıştır. Bunlar: “3.1. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Repertuvar Düzeylerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar”; “3.2. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar” ve “3.3. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar” dır.

3.1. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Repertuvar Düzeylerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Güdüsü Düzeylerinin Çalışılan Repertuvarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzyey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	3.00	1.07			(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	3.11	.92	44.16*	0.00	(1)-(4)
(3) Orta	312	3.69	.79			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	3.98	.70			(2)-(4)

*p<0.01

Tablo 1'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme güdüsü düzeylerinin, piyanoda çalıştıkları repertuvarın düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=44.16$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; repertuvar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsüne ait düzeylerinin, repertuvar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Bu durum; piyanoda çalışılan repertuvarın düzeyi yükseldikçe derin öğrenme güdüsüne ilişkin düzeyin de yükseldiği ya da derin öğrenme güdüsüne ait düzey yükseldikçe çalışılan repertuvarın düzeyinin de yükseldiği şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin piyanoda çalıştıkları repertuvarın düzeyi, piyano öğrenimleri sürecindeki başarı düzeylerinin belirleyicilerinden birisi olarak değerlendirilebilir. Bulgulardan; öğrenme güdüsünün öğrencinin çalgıdaki gelişimi üzerinde önemli bir rol oynadığı çıkarımı yapılabilir.

Öğrenme güdüsü, öğrenme stratejilerinin seçimlerini etkilemesi bakımından da önemlidir. İlgili çalışmalar; öğrenme sürecindeki amaçların (McWhaw, Abrami, 2001; Schunk, Ertmer, 1999; Somuncuoğlu, Yıldırım, 1999) ve güdülenmenin (Pintrich,

De Groot, 1990; Wolters, 1999), strateji seçimini etkilediğini göstermiştir (Akt. Dahl, Bals, Turi, 2005). Buradan hareketle, piyano dersinde derin öğrenme güdüsüne sahip öğrencilerin, repertuarı çalışırken de derin öğrenme stratejilerini kullanacağı düşünülebilir. Aydın Uygun'un (2012b) çalışmasında elde edilen bulgular da, bu düşünceyi doğrular niteliktedir. Aydın Uygun'un çalışmasında (2012b: 401); öğrenme yaklaşımına ilişkin *derin güdü* ve *derin strateji* arasındaki ilişki katsayısının 0.94 olduğu bulunmuştur. Bu ilişki katsayısı *derin güdü* düzeyi arttıkça *derin strateji* düzeyinin de hemen hemen aynı oranda artacağını ifade etmektedir. Başka bir çalışmada da; öğrenme durumlarına içsel olarak güdülenmiş (derin öğrenme güdüsüne sahip) öğrencilerin, öğrenme durumlarına içsel olarak güdülenmemiş (derin öğrenme güdüsüne sahip olmayan) öğrencilerden daha fazla derin öğrenme stratejilerini kullandıkları bulunmuştur (Pintrich, Garcia, 1991; Akt. Stefanou, Salisbury- Glennon, 2002: 276). Ayrıca Mcwhaw ve Abrami ise (2001); bir öğrenme ortamında ilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin, ilgi düzeyi düşük olan öğrencilere göre daha fazla strateji kullandıklarını belirlemiştir (Akt. Şimşek, Balaban, 2010: 38).

Tablo 2. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Çalışılan Repertuarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzyey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	3.10	1.06			(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	3.26	.93	45.57*	0.00	(1)-(4)
(3) Orta	312	3.80	.74			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	4.11	.66			(2)-(4)

*p<0.01

Tablo 2'ye göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme stratejisi düzeylerinin, piyanoda çalıştıkları repertuarın düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=45.57$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; repertuar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme stratejisi düzeylerinin, repertuar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgu, beklenen bir bulgu olarak yorumlanabilir. Çünkü çalışılan etüdün/ eserin düzeyi yükseldikçe piyanoda kapsadığı ses alanı genişleyebilmekte, el pozisyonları sıklıkla değişim gösterebilmekte, armonik/ yatay dokularındaki yoğunluğu, artikülasyonları, dinamikleri artabilmekte ve ritmik bakımdan daha karmaşık bir yapıya bürünebilmektedir. Böylece etüt/ eser gerek teknik gerekse müzikal bakımdan güçleşebilmektedir. Teknik ve müzikal bakımdan güçleşen etüdün/ eserin nitelikli bir şekilde çalınabilmesinde de, daha nitelikli öğrenme stratejilerinin kullanılması gerekebilmektedir. Nitelikli öğrenme stratejilerinin kullanılması ise gelişen

uzmanlıkla mümkündür. Aşağıda özetlenen ilgili çalışmalar da, bahsedilenlerle tutarlılık göstermektedir.

Gruson (1988); uzmanlık geliştikçe çalgı çalışma sürecinde görülen değişiklikleri incelemiştir. Uzmanlık geliştikçe dört davranışın gelişme gösterdiğini belirlemiştir. Bu davranışlar bir ölçü çizgisinden daha büyük bir bölümü tekrar etme, eller birbirinden ayrı olarak çalma, sözel ifadeler ve çalgı çalışmaya ayrılan zamandır. Uzmanlığın gelişmesiyle düşüş gösterdiği gözlenen davranışlar ise hata yapma, tek notaları tekrar etme ve iki saniyeden fazla duraklamadır. Çalışmada ayrıca, uzmanlık seviyesi geliştikçe ileri seviye stratejilerin kullanımında artış olduğu bulunmuştur (Akt. Hallam, 2001a:3).

Hallam (2001a) çalışmasında, strateji kullanımı ve çalgıdaki uzmanlık gelişimi arasındaki ilişkileri değerlendirmiştir. Çalışma grubu 6- 18 yaşları arasında 55 çalgı öğrencisidir. Çalışma kapsamında 55 çalgı öğrencisinin kısa bir esere çalıştıkları sıradaki performansları 10 dakikalık süreyle kaydedilmiştir. Sonuçta, çalgıdaki uzmanlık seviyesi geliştikçe çalgı çalışma sürecinin nitelik olarak gelişim gösterdiği bulunmuştur. Müzikal uzmanlığı olmayanlar için çalgı çalışma süreçleri müziği (etüdü/ eseri) baştan sona çalmaktan ibarettir. Sonraki aşamalarda hatalar tanımlanmış ve düzeltilmiştir. Bunu zor bölümlerin saptanması ve bu bölümlere yoğunlaşarak çalışma izlemiştir. Öğrenci uzmanlıkta hayli yüksek seviyeye ulaşınca kadar dinamiklere ve etüdün/ eserin yorumlanmasına dikkat edilmediği gözlenmiştir.

Santos ve Gerling'in (2011) çalışmalarında; beşi lisans ve üçü yüksek lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan sekiz piyano öğrencisinin, bir yarıyıldık çalmaları gereken piyano repertuarına hazırlanma süreçleri incelenmiştir. Çalışma, öğrencilerin piyano repertuarına hazırlanırken kullandıkları stratejilerin, çalgıdaki uzmanlıklarına göre farklılık gösterip-göstermediğinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Veriler, çalışma grubu öğrencileriyle gerçekleştirilen yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla elde edilmiştir. Bu görüşmeler, öğrencilerin kamera kayıtları ile gözlemlenen performanslarını takiben gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubundaki öğrenciler, repertuarı çalışırken nitelik bakımından birbirinden farklılık gösteren strateji kullanımlarını bildirmişlerdir. Uygulanan stratejiler, öğrencilerin uzmanlık seviyelerine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Çalışma grubundaki öğrencilerden repertuarı çalışma süreçlerini yorumsal amaçlara yöneltebilen öğrencilerin, daha başarılı oldukları ve daha hızlı oranda öğrenme sağladıkları belirlenmiştir. Bu yorumsal amaçlar, daha fazla ifade aracına sahip olabilmek için kaliteli sesler üretmeye çabalamak, kaliteli ses üretebilmek için eseri çalacağı parmak, el ve bilek pozisyonlarını seçmek gibi örneklendirilebilir. Sonuç, yüksek lisans öğrencileri lehinedir. Çalışmada, yüksek lisans öğrencilerinin piyano repertuarını

öğrenirken lisans öğrencilerinden daha sıklıkla yorumlayıcı stratejileri uyguladıkları tespit edilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Pişano Dersindeki Derin Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Çalışılan Repertuvarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	3.06	1.05	46.48*	0.00	(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	3.21	.92			(1)-(4)
(3) Orta	312	3.76	.74			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	4.06	.66			(2)-(4)

*p<0.01

Tablo 3'e göre; öğrencilerin pişano dersindeki derin öğrenme yaklaşımı düzeylerinin, piyanoda çalıştıkları repertuvarın düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=46.48$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; repertuvar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımına ait düzeylerinin, repertuvar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Bulgular; piyanoda çalışılan repertuvarın düzeyi yükseldikçe derin öğrenme yaklaşımına ilişkin düzeyin de yükseldiği ya da derin öğrenme yaklaşımına ait düzey yükseldikçe çalışılan repertuvarın düzeyinin de yükseldiği şeklinde yorumlanabilir. Bulgular aynı zamanda Tablo 1 ve Tablo 2'de açıklanan bulgularla paralellik göstermektedir.

Piyanoyu öğrenmenin ilk aşamalarında, doğru duruş, doğru oturuş, doğru omuz, kol, bilek, el, parmak pozisyonu gibi temel bir takım davranışların kazanılmasına çabalanmaktadır. Bu aşamadaki öğrencinin müzikal kaygılardan çok teknik kaygılarla çalgı çalışmalarını sürdürdüğü gözlenmektedir. Çalışılan repertuvarın düzeyi, öğrencinin çalgıdaki hâkimiyeti geliştikçe yükselmektedir. Çalışılan repertuvarın düzeyi yükseldikçe de, tekniğin müzikal amaçlara ulaşmada bir araç olarak görülmeye başlandığı gözlenir. Cantwell ve Millard'ın (1994) çalışmalarında elde edilen bulgular bahsedilenlerle örtüşmektedir. Cantwell ve Millard'ın (1994) çalışmalarında, 14 yaşındaki 6 öğrencinin çalgı çalışma süreçleri incelenmiştir. Bu 6 öğrenci, Biggs tarafından geliştirilen ve öğrencilerin derin ya da yüzeysel öğrenme yaklaşımları düzeylerini ölçmeyi amaçlayan ölçekten aldıkları puanlar doğrultusunda seçilmişlerdir. Çalışmanın bulgularına göre, derin öğrenme yaklaşımına sahip öğrenciler, çalışma kapsamında kendilerine verilen görev doğrultusunda sürdürdükleri çalgı çalışmalarında karşılaştıkları problemleri, teknik tabirlerden çok müzikal tabirlerle tanımlamışlardır. Yüzeysel öğrenme yaklaşımına sahip öğrencilerin ise çalışma kapsamında kendilerine verilen görevle ilgili sınırlı bir

algılama içerisinde oldukları, ezbere dayalı öğrenmeyi ve dış destek almayı benimsedikleri tespit edilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Güdüsü Düzeylerinin Çalışılan Repertuvarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzyey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	2.40	1.15	37.35*	0.00	(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	2.31	1.03			(1)-(4)
(3) Orta	312	1.72	.76			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	1.53	.61			(2)-(4)

*p<0.01

Tablo 4'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme güdüsü düzeylerinin piyanoda çalışılan repertuvarın düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=37.35$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; repertuvar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme güdüsüne ait düzeylerinin, repertuvar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Bulguların, Tablo 1'de açıklanan bulguların sağlaması şeklinde olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Çalışılan Repertuvarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzyey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	2.56	1.16	42.39*	0.00	(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	2.48	1.02			(1)-(4)
(3) Orta	312	1.85	.78			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	1.60	.68			(2)-(4)

*p<0.01

Tablo 5'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme stratejisi düzeylerinin, çalışılan repertuvarın düzeyine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=42.39$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; çalıştıkları repertuvarın düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme stratejisine ait düzeylerinin, çalışılan repertuvarın düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Bulguların, Tablo 2'de açıklanan bulguların sağlaması şeklinde olduğu söylenebilir.

Çalışılan repertuarın düzeyi, çalgıdaki uzmanlık düzeyiyle ilişkilidir. Bu durum, çalgısında 'amatör' olarak nitelendirilebilecek müzisyenlerle 'profesyonel' müzisyenlerin repertuarı çalışma sürecindeki strateji kullanımları arasında da farklılıklar bulunduğunu düşündürmektedir. Hallam'ın (2001b) çalışması bu düşünceyi doğrular niteliktedir. Hallam (2001b) çalışmasında, amatör ve profesyonel müzisyenlerin üst bilişsel gelişimlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma grubundaki amatör müzisyenler, yaşları 6 ile 18 yaş arasındaki 55 çalgı öğrencisidir. Profesyonel müzisyenler ise yaşları 22 ile 60 yaş arasındaki 22 müzisyendir. Çalışmada profesyonel müzisyenler grubu, modern bir senfoni orkestrasından org sanatçısı, maestro ile birçok çalgı sanatçısından oluşmuştur. Çalışma verilerinin toplanması amacıyla amatör ve profesyonel müzisyenlerle görüşme yapılmıştır. Ayrıca amatör müzisyenlerin kısa bir esere çalıştıkları sıradaki performansları 10 dakikalık süreyle kaydedilmiştir. Veriler, amatör ve profesyonel müzisyenlerin repertuvara çalışma süreçlerindeki uygulamalarda benzerlik ve farklılıklar göz önüne alınarak analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda profesyonel müzisyenlerin, amatör müzisyenlerden çok daha kapsamlı üst bilişsel becerilere sahip oldukları belirlenmiştir. Profesyonel müzisyenler bu süreçteki görevlerini tatmin edici biçimde tamamlamaları, ihtiyaçlarına cevap verecek bir dizi stratejiyle ilgili kapsamlı bilgiye sahip olmaları, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olmaları bakımından amatör müzisyenlerden ayrılmaktadır. Profesyonel müzisyenler, önceden hazırladıkları bakarak çalma çalışmasında önemli ölçüde görev planlaması sergilemişlerdir. Planlamanın bu seviyesi ise yükselen uzmanlığın bir özelliği olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Çalışılan Repertuarın Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Düzyey	n	Ortalama	SS	F	P	Fark
(1) Başlangıç	131	2.47	1.14	41.03*	0.00	(1)-(3)
(2) Başlangıç üzeri	215	2.39	1.01			(1)-(4)
(3) Orta	312	1.78	.75			(2)-(3)
(4) Orta üzeri	112	1.56	.63			(2)-(4)

* $p < 0.01$

Tablo 6'ya göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeylerinin piyanoda çalışılan repertuarın düzeyine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(3,736)}=41.03$; $p < 0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; repertuar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımına ait düzeylerinin, repertuar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Bulgular, Tablo 3'de açıklanan bulgularla da örtüşmektedir.

Piyano dersinde yüzeysel öğrenme yaklaşımına sahip öğrencilerin, repertuarı çalışma süreçlerinde alt düzey düşüncelerle çalışma yaptıkları gözlenmektedir. Bu duruma, çalgısındaki düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan bir öğrencide çalgısında daha ileri düzeylerde olan bir öğrenciden daha sıklıkla rastlanabilmektedir. Nitekim Geiersbach'ın (2000) çalışmasında; bir şehir üniversitesinin müzik programında öğrenim görmekte olan 12 öğrencinin, çalgı çalışma süreçlerindeki müzikal düşüncelerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğrenciler piyano, keman, viyola, viyolonsel, arp, bas, vürmalı çalgı ve trombon çalgılarından birini çalmaktadırlar. Öğrenciler, her zamanki çalışma ortamlarında, kendi seçtikleri eserleri çalışırken gözlenmişlerdir. Araştırmacı her bir öğrenci ile birer saat süren üç oturum gerçekleştirmiştir. Öğrenciler, araştırmacının çalışmalar sırasında sıklıkla sorduğu "Şu an neyi düşünüyorsun?" sorusuna cevap vererek çalışma felsefelerini tanımlamış ve öğrenme süreçleri hakkında yorum yapmışlardır. Sonuçta; üst düzey düşüncelerle eserini çalışan öğrencinin, çalgı çalışma esnasında teknik kaygılarını bastıran ve bunun yerine yorumlayıcı amaçlara odaklanan hedef ifadeleri gözlenmiştir. Alt düzey düşüncelerle çalışma yapan öğrencilerde ise teknik amaçlar ortaya koyan ifadeler gözlenmiştir.

3.2. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 7. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Güdüsü Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	1.34	.38			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	1.66	.32			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.77	.45	761.76*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	3.80	.42			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	4.30	.42			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 7'ye göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme güdüsü düzeylerinin, piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=761.76$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsüne ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı

düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsü düzeylerinin, akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha yüksek olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi yükseldikçe, derin öğrenme güdüsüne ait düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	1.40	.31			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	1.70	.31			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.91	.33	1191.60*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	3.96	.34			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	4.37	.36			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 8'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme stratejisi düzeylerinin, piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=1191.60$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme stratejisine ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin derin öğrenme stratejisine ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha yüksek olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi yükseldikçe derin öğrenme stratejisine ait düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Bulgular, ilgili çalışmalardan elde edilen bulgularla da örtüşmektedir. Entwistle (1988, Akt. Stefanou, Salisbury- Glennon, 2002: 276) tarafından yapılan çalışmada; derin bilişsel işleme sürecinin, akademik başarı ve öğrenme üzerindeki yararlı etkileri tespit edilmiştir. Deneysel olarak yürütülen başka çalışmalarda da başarılı üniversite öğrencilerinin derin öğrenme stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir (Van Zile- Tamsen ve Livingston, 1999; Akt. Stefanou, Salisbury- Glennon, 2002: 276). İlgili çalışmalara göre; başarılı öğrenciler başarısız öğrencilerden daha çok ve daha iyi öğrenme stratejilerini kullanırlar (Cho, Ahn, 2003; Paris, Myers, 1981; Tait, Entwistle, 1996; Braten ve Olaussen 1998; Akt. Şimşek, Balaban, 2010: 38).

Tablo 9. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	1.38	.32			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	1.69	.29			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.86	.35	1185.90*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	3.90	.33			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	4.34	.36			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 9'a göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme yaklaşımı düzeylerinin piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=1185.9$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımına ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin derin öğrenme yaklaşımlarına ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha yüksek olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi yükseldikçe derin öğrenme yaklaşımına ait düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Güdüsü Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	4.35	.53			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	4.08	.43			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.41	.74	573.61*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	1.60	.36			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	1.30	.29			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 10'a göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme güdüsü düzeylerinin, piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=573.61$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan

öğrencilerin yüzeysel öğrenme güdüsüne ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme güdüsüne ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha düşük olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi düştükçe yüzeysel öğrenme güdüsüne ait düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 7'de açıklanan bulgularla da tutarlıdır.

Tablo 11. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	4.44	.41			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	4.09	.44			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.69	.72	573.44*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	1.71	.41			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	1.37	.32			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 11'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme stratejisi düzeylerinin piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=573.44$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme stratejisine ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme stratejisine ait düzeylerinin akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha düşük olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi düştükçe yüzeysel öğrenme stratejisine ait düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 8'de açıklanan bulgularla da tutarlıdır.

Tablo 12. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Piyano Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Karşılaştırılması

Akademik Başarı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) Başarısız	27	4.39	.44			(1,2)-(3)
(2) Az başarılı	47	4.09	.39			(1,2)-(4)
(3) Orta düzeyde başarılı	197	2.54	.70	645.87*	0.00	(1,2)-(5)
(4) Oldukça başarılı	291	1.65	.35			(3)-(4,5)
(5) Çok başarılı	208	1.33	.28			(4)-(5)

*p<0.01

Tablo 12'ye göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeylerinin, piyano dersindeki akademik başarı düzeylerine göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(4,735)}=645.87$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımına ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik başarı düzeyi çok başarılı olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımlarına ait düzeylerinin, akademik başarı düzeyi orta ve oldukça başarılı olan öğrencilere göre daha düşük olduğu da söylenebilir. Yani, akademik başarı düzeyi düştükçe yüzeysel öğrenme yaklaşımına ait düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 9'da açıklanan bulgularla da tutarlıdır.

3.3. Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Müzik Eğitimi Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 13. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Gütüsü Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.66	.93			(1)-(2)
(2) 70-84	427	3.49	.86	121.29*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	4.05	.62			(2)-(3)

*p<0.01

Tablo 13'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme güdüsü düzeylerinin, müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanlarına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=121.29$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı yükseldikçe derin öğrenme güdüsüne ilişkin düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Tablo 14. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.78	.92			(1)-(2)
(2) 70-84	427	3.61	.83	129.48*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	4.16	.56			(2)-(3)

* $p<0.01$

Tablo 14'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme stratejisi düzeylerinin müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=129.48$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı yükseldikçe derin öğrenme stratejisine ilişkin düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Tablo 15. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Derin Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.74	.91			(1)-(2)
(2) 70-84	427	3.57	.82	131.08*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	4.12	.56			(2)-(3)

* $p<0.01$

Tablo 15'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki derin öğrenme yaklaşımı düzeylerinin müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=131.08$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı yükseldikçe derin öğrenme yaklaşımına ilişkin düzeyin de anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir.

Müzik öğretmenliği programlarındaki piyano dersi, programda yer alan müziksel işitme-okuma-yazma, armoni, kontrpuan, eşlik, eğitim müziği dağarı, eğitim müziği besteleme, koro gibi derslerle ilişkisi bakımından ayrı bir öneme

sahiptir. Bu bakımdan piyano dersinde derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri yüksek olan öğrencilerin, müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı düzeylerinin yüksek olması beklenen bir bulgu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 16. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Güdüsü Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.68	1.13			(1)-(2)
(2) 70-84	427	1.91	.90	74.80*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	1.53	.54			(2)-(3)

*p<0.01

Tablo 16'ya göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme güdüsü düzeylerinin müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=74.80$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı düştükçe yüzeysel öğrenme güdüsüne ilişkin düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 13'de açıklanan bulgularla örtüşmektedir.

Tablo 17. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Stratejisi Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.89	1.10			(1)-(2)
(2) 70-84	427	2.04	.91	91.99*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	1.62	.57			(2)-(3)

*p<0.01

Tablo 17'ye göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme stratejisi düzeylerinin müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=91.99$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı düştükçe yüzeysel öğrenme stratejisine ilişkin düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 14'te açıklanan bulgularla örtüşmektedir.

Tablo 18. Öğrencilerin Piyano Dersindeki Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımı Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Alan Derslerindeki Akademik Başarı Puanlarına Göre Karşılaştırılması

Başarı puanı	n	Ortalama	SS	F	p	Fark
(1) 0-69	157	2.77	1.10			(1)-(2)
(2) 70-84	427	1.97	.89	85.53*	0.00	(1)-(3)
(3) 85-100	186	1.57	.54			(2)-(3)

*p<0.01

Tablo 18'e göre; öğrencilerin piyano dersindeki yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeylerinin müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanına göre aynı düzeyde olmadığı söylenebilir [$F_{(2,737)}=85.53$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve çoklu karşılaştırma testinin sonuçları incelendiğinde; başarı puanı düştükçe yüzeysel öğrenme yaklaşımına ilişkin düzeyin anlamlı derecede yükseldiği görülmektedir. Bulgular; Tablo 15'de açıklanan bulgularla örtüşmektedir.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlar şunlardır:

- Çalıştıkları repertuvarın düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsü [$F_{(3,736)}=44.16$; $p<0.01$], derin öğrenme stratejisi [$F_{(3,736)}=45.57$; $p<0.01$] ve derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(3,736)}=46.48$; $p<0.01$] düzeyleri; çalıştıkları repertuvarın düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre düşüktür. Benzer şekilde repertuvar düzeyi başlangıç veya başlangıç üzeri olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme güdüsü [$F_{(3,736)}=37.35$; $p<0.01$], yüzeysel öğrenme stratejisi [$F_{(3,736)}=42.39$; $p<0.01$] ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri [$F_{(3,736)}=41.03$; $p<0.01$]; repertuvar düzeyi orta ve orta üzeri olan öğrencilere göre yüksektir.

- Piyano dersindeki akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsü [$F_{(4,735)}=761.76$; $p<0.01$], derin öğrenme stratejisi [$F_{(4,735)}=1191.60$; $p<0.01$] ve derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(4,735)}=1185.9$; $p<0.01$] düzeyleri; akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre yüksektir. Akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin yüzeysel öğrenme güdüsü [$F_{(4,735)}=573.61$; $p<0.01$], yüzeysel öğrenme stratejisi [$F_{(4,735)}=573.44$; $p<0.01$] ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı düzeyleri [$F_{(4,735)}=645.87$; $p<0.01$]; akademik başarı düzeyi az ve altında olan öğrencilere göre düşüktür.

- Müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı puanı yükseldikçe piyano dersindeki derin öğrenme güdüsü [$F_{(2,737)}=121.29$; $p<0.01$], derin öğrenme stratejisi [$F_{(2,737)}=129.48$; $p<0.01$] ve derin öğrenme yaklaşımı [$F_{(2,737)}=131.08$; $p<0.01$] düzeyleri yükselmektedir. Benzer şekilde müzik eğitimi alan derslerindeki akademik

başarı puanları düştükçe piyano dersindeki yüzeysel öğrenme güdüsü [$F_{(2,737)}=74.80$; $p<0.01$], yüzeysel öğrenme stratejisi [$F_{(2,737)}=91.99$; $p<0.01$] ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı [$F_{(2,737)}=85.53$; $p<0.01$] düzeyleri yükselmektedir.

Çalışmada sunulabilecek öneriler şunlardır:

- Çalışma sonuçlarına göre; piyano dersinde çalışılan repertuvarın düzeyi, piyano dersindeki akademik başarı düzeyi ve müzik eğitimi alan derslerindeki akademik başarı düzeyleri ile piyano dersindeki öğrenme yaklaşımı düzeyleri birbirini etkileyen unsurlardır. Bu bakımdan öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarının, yüzeysel öğrenme yaklaşımından derin öğrenme yaklaşımına doğru yönlendirilmesiyle piyano öğrenimlerindeki başarı düzeylerinde yükselme sağlanacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin piyano dersine derin bir şekilde güdülenebilmeleri ve nitelikli öğrenme stratejilerini kullanabilmeleri için, öğrenci ve eğitimcilerin konuya dikkatlerinin çekilmesi önem taşımaktadır.

- Öğrencilerin piyano dersine derin bir şekilde güdülenebilmelerinde, seçilecek repertuvar etkili olabilir. Öğrencilerin çalışacakları repertuvar belirlenirken ilgi ve isteklerinin göz önüne alınması, piyano dersine derin bir şekilde güdülenmelerine aracılık edebilir.

- Araştırmacılar, piyano dersindeki öğrenme yaklaşımlarıyla ilgili deneysel çalışmalar yapabilir. Çalışma farklı örneklem gruplarında yinelenebilir. Piyano dersindeki öğrenme yaklaşımları ile farklı değişkenler arasındaki ilişkiler araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- AKIN, Ö. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Keman Dersinde Anlamlandırma Stratejisinin Kullanımı Ve Etkililik Düzeyi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- AYDINER UYGUN, M. ve KILINÇER, Ö. (2012a). Piyano Repertuvarının Öğrenilmesinde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Düzeyleri ile Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Örneği, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 7 (2), 199-213.
- AYDINER UYGUN, M. ve KILINÇER, Ö. (2012b). Piyano Repertuvarının Öğrenilmesinde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi: Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Örneği, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 9 (1), 965-992.

- AYDINER UYGUN, M. (2012a). Scale For Determining Learning Approaches to Piano Lesson: Development, Validity and Reliability. *World Congrees on Design, Arts And Education*, Antalya.
- AYDINER UYGUN, M. (2012b). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Yaklaşımlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *e- Journal of New World Sciences Academy*, 7 (4), 375-404.
- BİGGS, J., KEMBER, D. and LEUNG, D.Y.P. (2001). The Revised Two- Factor Study Process Questionnaire: R-SPQ-2F, *British Journal of Educational Psychology*, 71 (1), 133-149.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2008). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Ankara, Pegem Akademi.
- CANTWELL, R.H. and MİLLARD, Y. (1994). The Relationship Between Approach to Learning and Learning Strategies in Learning Music, *The Journal of Educational Psychology*, 64 (1), 45-63.
- ÇALIŞKAN, T. (2008). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitiminde GÜdülenme Düzeyleri Ve Başarı Durumları Arasındaki İlişki*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- DAHL, I. T., BALS, M. and TURİ, A., L. (2005). Are Students' Beliefs About Knowledge and Learning Associated with Their Reported Use of Learning Strategies? *British Journal of Educational Psychology*, 75, 257-273.
- DENİZ, J. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stilleri, *2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications 27-29 April 2011*, 950-956, Ankara, Siyasal Kitabevi.
- ERTEM, Ş. (2003). *Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Temel Piyano Eğitiminde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları ve Örgütlenme Stratejisinin Etkililik Düzeyi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- FENMEN, M. (1947). *Piyanistin Kitabı*, Ankara, Akba Kitabevi.
- GEİERSBACH, F. J. (2000). *Musical Thinking in Instrumental Practice: An Investigation of Practice Strategies Used by Experienced Instrumentalists*, Unpublished Ph.D., University of Columbia.
- HALLAM S. (2001a). The Development of Expertise in Young Musicians: Strategy Use, Knowledge Acquisition and Individual Diversity, *Music Education Research*, 3 (1), 1-42.
- HALLAM S. (2001b). The Development of Metacognition in Musicians: Implications for Education, *British Journal of Music Education*, 18 (1), 1-29.

- KAN, K. ve KURTULDU, M. K. (2012). Piyano Eğitiminde Planlı Örgütlenme Stratejisinin Öğrenci Başarısına Etkisi, *X. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, 25-27 Nisan 2012, 458-464, Niğde.
- NIELSEN, S. G. (2004). Strategies and Self- Efficacy Beliefs in Instrumental and Vocal Individual Practice: Study of Students in Higher Music Education, *Psychology of Music*, 32 (4), 418-431.
- NIELSEN, S. G. (2008). Achievement Goals, Learning Strategies and Instrumental Performance, *Music Education Research*, 10 (2), 235-247.
- PAMİR, L., (1984). *Çağdaş Piyano Eğitimi*, İstanbul, Beyaz Köşk Yayınları.
- SANTOS, R. A. T.; GERLİNG, C. C. (2011). Piano Repertoire Preparation from a Praxial Perspective, *International Symposium on Performance Science*. www.performancescience.org 341-346.
- STEFANOU, R. C. and SALİSBURY- GLENNON, J. D. (2002). Developing Motivation and Cognitive Learning Strategies Through an Undergraduate Learning Community, *Learning Environments Research*, 5 (1), 77-97.
- ŞİMŞEK, A. ve BALABAN, J. (2010). Learning Strategies of Successful and Unsuccessful University Students, *Contemporary Educational Technology*, 1(1), 36-45.
- YILMAZ, B. M. (2009). *Karma Öğrenme Ortamındaki Üniversite Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımlarına Göre Ders Başarılarının, Derse Devamlarının, Web Materyalini Kullanma Davranışlarının ve Ortama Yönelik Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YILMAZ, B. M. ve ORHAN, F. (2011). Karma Öğrenme Ortamındaki Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarının, Web Materyalini Kullanma Davranışlarının ve Devamlarının Öğrenme Yaklaşımlarına Göre Değerlendirilmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (2), 1027-1048.
- YOKUŞ, Hamit (2009), *Piyano Eğitiminde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılmasına Yönelik Etkinliklerin Performans Başarısına ve Üstbilişsel Farkındalığa Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.